

Laidiens: 30.12.2014., Nr. 257

Oficiālās publikācijas Nr.: 2014/257.48

Ministru kabineta noteikumi Nr.809

Rīgā 2014.gada 23.decembrī (prot. Nr.72 33.§)

Amerikas peru puves uzraudzības, kontroles un apkarošanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar Veterinārmedicīnas likuma
25.panta 17.punktu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka Amerikas peru puves uzraudzības, kontroles un apkarošanas kārtību medus bišu (turpmāk – bites) saimēs.
2. Noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. aizdomas par saslimšanu – situācija, kad bišu saimei novēro Amerikas peru puves raksturīgās klīniskās pārmaiņas;
 - 2.2. apdraudētā teritorija – teritorija ap skarto punktu ne mazāk kā triju kilometru rādiusā;
 - 2.3. bišu saime – bišu māte, darba bites un trani, kas tiek turēti bišu stropā;
 - 2.4. ganāmpulks (bišu drava) – bišu saimes, kas pieder vienam īpašniekam;
 - 2.5. izmeklējamais paraugs – peru vai bišu paraugs vai medus no peru kārēm, kas paņemts no bišu saimes Amerikas peru puves uzraudzības pasākumu laikā, lai laboratoriskajos izmeklējumos noteiktu Amerikas peru puves ierosinātāju vai to sporas;
 - 2.6. klīniskā materiāla paraugs – peru vai bišu paraugs vai medus no peru kārēm, kas paņemts no bišu saimes Amerikas peru puves kontroles vai apkarošanas pasākumu laikā, lai laboratoriskajos izmeklējumos noteiktu Amerikas peru puves ierosinātāju vai to sporas;
 - 2.7. kontroles pasākumi – profilaktiskas mērķtiecīgas darbības, ko veic sadarbībā ar Pārtikas un veterināro dienestu (turpmāk – dienests), lai noskaidrotu Amerikas peru puves diagnozi un īstenotu preventīvos pasākumus bišu saimju pasargāšanai no saslimšanas ar Amerikas peru puvi;
 - 2.8. pagaidu bišu turēšanas novietne – teritorija, kura atrodas ārpus pastāvīgās bišu turēšanas novietnes un uz kuru pārvieto bišu saimes nektāra ievākšanai;
 - 2.9. pastāvīgā bišu turēšanas novietne – atsevišķa norobežojama platība, kas ir reģistrēta Lauksaimniecības datu centrā (turpmāk – datu centrs) bišu saimju pastāvīgai turēšanai un veido vienu epidemioloģisko vienību;

2.10. pilnvarots veterinārārsts – praktizējošs veterinārārsts, ko dienests pilnvarojis īstenot Amerikas peru puves apkarošanas pasākumus;

2.11. pozitīvs laboratorisko izmeklējumu rezultāts – attiecīgajai bišu saimei ņemtajā izmeklējamā vai klīniskā materiāla paraugā laboratoriskajos izmeklējumos konstatēts Amerikas peru puves ierosinātājs vai tā sporas;

2.12. skartais punkts – pastāvīgā bišu turēšanas novietne, kurā apstiprināta Amerikas peru puves diagnoze;

2.13. slima bišu saime – bišu saime, kurai apstiprināta Amerikas peru puves diagnoze;

2.14. uzraudzības pasākumi – profilaktiskas darbības – bišu saimes veselības stāvokļa novērošana un preventīvi pasākumi, lai pasargātu bišu saimes no inficēšanās ar Amerikas peru puvi.

3. Dienests, pamatojoties uz šiem noteikumiem:

3.1. izstrādā Amerikas peru puves uzraudzības un apkarošanas programmu;

3.2. savā tīmekļa vietnē www.pvd.gov.lv publicē pilnvaroto veterinārārstu sarakstu.

4. Dienests šo noteikumu 3.1. apakšpunktā minētajā Amerikas peru puves uzraudzības un apkarošanas programmā norāda:

4.1. programmas mērķus;

4.2. Amerikas peru puves etioloģiju un patoģenēzi;

4.3. Amerikas peru puves klīniskās pazīmes;

4.4. laboratoriski izmeklējamā parauga veidu un parauga ņemšanas kārtību;

4.5. izmantojamās laboratorisko izmeklējumu metodes;

4.6. laboratorisko rezultātu paziņošanas kārtību;

4.7. pilnvarota veterinārārsta un dienesta inspektora uzdevumus – rīcību Amerikas peru puves uzraudzības, kontroles un apkarošanas pasākumu laikā.

5. Dienests iesniedz saskaņošanai Zemkopības ministrijā Amerikas peru puves uzraudzības un apkarošanas programmu un piecu darbdienu laikā pēc saskaņošanas to publicē savā tīmekļa vietnē. Ja Amerikas peru puves uzraudzības un apkarošanas programma tiek precizēta, to atkārtoti iesniedz saskaņošanai Zemkopības ministrijā.

6. Zemkopības ministrija saskaņo Amerikas peru puves uzraudzības un apkarošanas programmu piecu darbdienu laikā pēc tās saņemšanas, ja tā atbilst šo noteikumu 4. punktā minētajām prasībām.

7. Izmeklējamais paraugs un klīniskā materiāla paraugs nosūta laboratoriskai izmeklēšanai uz valsts zinātnisko institūtu "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"" (turpmāk – institūts) vai citu akreditētu laboratoriju.

8. Ja bišu saimes īpašnieka vai turētāja uzraudzības pasākumu laikā ņemtus izmeklējamais paraugs izmeklē citā akreditētā laboratorijā, attiecīgos laboratoriskos izmeklējumus Amerikas peru puves noteikšanai veic saskaņā ar Pasaules dzīvnieku veselības organizācijas atzītajām laboratoriskajām diagnostikas metodēm.

9. Institūts vai akreditēta laboratorija pēc izmeklējamā vai klīniskā materiāla parauga laboratoriskās izmeklēšanas izmeklējumu rezultātus elektroniski vai papīra formā izsniedz:

9.1. datu centram;

9.2. personai, kas iesūtījusi paraugu;

9.3. dienestam saskaņā ar normatīvo aktu par ziņojamām, reģistrējamām un valsts uzraudzībā esošām dzīvnieku infekcijas slimībām un kārtību, kādā par tām sniedzama informācija Pārtikas un veterinārajam dienestam, ja iegūts pozitīvs laboratorisko izmeklējuma rezultāts.

10. Datu centrs laboratorisko izmeklējumu rezultātus reģistrē savā datubāzē.

11. Bišu saimes īpašnieks vai turētājs sedz ar izmeklējamā parauga ņemšanu, nosūtīšanu un laboratorisko izmeklēšanu saistītos izdevumus.

12. Ja rodas aizdomas par saslimšanu vai ir apstiprināta Amerikas peru puves diagnoze un bišu saimes īpašnieks vai turētājs ir īstenojis šo noteikumu 2. un 3. nodaļā noteiktos uzraudzības, kontroles un apkarošanas pasākumus, Zemkopības ministrija no kārtējā gada budžetā piešķirtā finansējuma sedz šādas ar Amerikas peru puves kontroles un apkarošanas pasākumiem saistītās izmaksas:

12.1. pilnvarotajam veterinārārstam:

12.1.1. transporta izdevumus;

12.1.2. darba samaksu par pilnvarota veterinārārsta vizīti un dokumentu noformēšanu, par klīniskā materiāla parauga ņemšanu un iesaiņošanu, kā arī bišu saimes klīnisko novērtēšanu;

12.2. institūtam – izmaksas, kas saistītas ar laboratoriskajiem izmeklējumiem.

13. Ja bišu saimes īpašnieks vai turētājs nav īstenojis šo noteikumu 2. un 3. nodaļā noteiktos uzraudzības, kontroles un apkarošanas pasākumus, tas sedz visus ar Amerikas peru puves kontroles un apkarošanas pasākumiem saistītos izdevumus pilnvarotajam veterinārārstam, dienestam un institūtam un dienests nosaka bišu produktu un biškopības blakusproduktu pārvietošanas ierobežojumus.

2. Amerikas peru puves uzraudzības pasākumi

14. Bišu saimes īpašnieks vai turētājs savā ganāmpulkā (bišu dravā):

14.1. ievieto bišu saimes vai bites, kas ievestas no:

14.1.1. ganāmpulka (bišu dravas), kurā nav konstatētas slimas bišu saimes, nav aizdomu par saslimšanu un nav bijis pozitīvs laboratorisko izmeklējumu rezultāts;

14.1.2. citas Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk – dalībvalsts) atbilstoši normatīvajiem aktiem par veterinārajām prasībām to dzīvnieku aprītei, kas nav minēti citos normatīvajos aktos par veterināro kontroli;

14.1.3. valsts, kas nav dalībvalsts (turpmāk – trešā valsts), atbilstoši Komisijas 2010. gada 12. marta Regulas (ES) 206/2010, ar ko izveido sarakstus, kuros iekļautas trešās valstis, to teritorijas vai daļas, no kurām Eiropas Savienībā atļauts ievest konkrētus dzīvniekus un svaigu gaļu, un nosaka veterinārās sertifikācijas prasības, 7., 10. un 13. panta prasībām;

14.2. iaved no trešās valsts medu, bišu vasku, peru pienu, propolisu vai ziedputekšņus, kas nav paredzēti lietošanai pārtikā (turpmāk – biškopības blakusprodukti), ja izpildīti importa un tranzīta nosacījumi saskaņā ar Eiropas Komisijas 2011. gada 25. februāra Regulas (EK) Nr. 142/2011, ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un īsteno

Padomes Direktīvu 97/78/EK attiecībā uz dažiem paraugiem un precēm, kam uz robežas neveic veterinārās pārbaudes atbilstīgi minētajai direktīvai (turpmāk – regula Nr. 142/2011), XIV pielikuma II nodaļu;

14.3. izmanto biškopības blakusproduktus, kas atbilst regulas Nr. 142/2011 XIII pielikuma IX nodaļā noteiktajām prasībām.

15. Bišu saimes īpašnieks vai turētājs uz pagaidu bišu turēšanas novietni pārvieto kliniski veselās bišu saimes, kurām netika novērotas Amerikas peru puvei raksturīgās klīniskās pārmaiņas.

16. Biškopības blakusproduktu pārstrāde notiek uzņēmumā vai iekārtā, kas reģistrēta vai atzīta dienestā atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā atzīst uzņēmumus un iekārtas un reģistrē personas, kuras iesaistītas tādu blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītē, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam (turpmāk – dienestā reģistrēta iekārta).

17. Bišu barības aprītē iesaistītais uzņēmums, ja tas reģistrēts dienestā atbilstoši normatīvajam aktam par dzīvnieku barības aprītē iesaistītā uzņēmuma reģistrācijas un atzišanas kārtību (izņemot šo noteikumu 18. punktā minēto uzņēmumu), ievēro prasības, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 12. janvāra Regulā Nr. 183/2005, ar ko paredz barības higiēnas prasības.

18. Bišu barības aprītē iesaistīts uzņēmums, kas tieši piegādā primāri ražotu bišu barību, izpilda normatīvajā aktā par higiēnas prasībām dzīvnieku barības primārajai ražošanai un tiešajām piegādēm mazos daudzumos noteiktās prasības.

19. Ja bišu barība rada vai var radīt apdraudējumu bišu veselībai, tad barības aprītē iesaistītā persona par to ziņo dienestam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulas Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu, 20. pantā noteikto.

20. Ja bišu saimes īpašnieks vai turētājs vēlas pārliecināties par bišu saimes veselību, tas uzraudzības nolūkā nodrošina izmeklējamā parauga ņemšanu un nosūtīšanu laboratoriskai izmeklēšanai.

21. Ja izmeklējamais paraugs nosūtīts izmeklēšanai uz akreditētu laboratoriju citā valstī, bišu saimes īpašnieks vai turētājs vienas darbdienu laikā pēc laboratorisko rezultātu saņemšanas elektroniski nosūta izmeklējumu rezultātus attiecīgajai dienesta teritoriālajai struktūrvienībai.

22. Dienesta attiecīgā teritoriālā struktūrvienība pēc šo noteikumu 21. punktā minēto laboratorisko izmeklējumu rezultātu saņemšanas tos reģistrē datu centra datubāzē.

3. Amerikas peru puves kontroles un apkarošanas pasākumi

3.1. Kontroles pasākumi, ja laboratorisko izmeklējumu rezultāti ir pozitīvi

23. Dienesta attiecīgā teritoriālā struktūrvienība triju nedēļu laikā no brīža, kad par izmeklējamo paraugu saņemts pozitīvs laboratorisko izmeklējumu rezultāts, nodrošina šo noteikumu 24. punktā minēto pasākumu īstenošanu.

24. Pilnvarotais veterinārārsts vai dienesta inspektors pastāvīgajā bišu turēšanas novietnē:

24.1. veic bišu saimju klīnisko novērtēšanu;

24.2. nosūta uz institūtu Amerikas peru puves diagnozes noskaidrošanai klīniskā materiāla paraugu: